

Ανάμεσα σε πράσινους γίγαντες!

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα προσφέρεται για τις Δ', Ε', ΣΤ' τάξεις της Δημοτικής Εκπαίδευσης. Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:00μ.μ ή 09:00-16:00μ.μ).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι τις 13:00μ. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί την επέκτασή του μέχρι τις 16:00μ, τότε αυτό μπορεί να επεκταθεί με επιπλέον ανατροφοδοτικές δραστηριότητες, μετά από συνεννόηση των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του Κέντρου.

Σημείωση 2:

Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας και τις συνθήκες που επικρατούν στα προτεινόμενα πεδία μελέτης.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Γνωρίσουν έννοιες όπως οικοσύστημα, δασικό οικοσύστημα, βιοτικοί και αβιοτικοί παράγοντες.
- Κατανοήσουν την έννοια του δάσους ως φυσικού οικοσυστήματος που περιλαμβάνει βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες.
- Γνωρίσουν διάφορα είδη χλωρίδας και πανίδας του δάσους Πάφου.
- Συνειδητοποιήσουν τις σχέσεις και τις αλληλεπιδράσεις εντός του δασικού οικοσυστήματος ως προς την ανάδειξη της ισορροπίας του.
- Αναγνωρίσουν, διαχωρίσουν και καταγράψουν τα τρία επίπεδα βλάστησης (δέντρα-θάμνοι-πόες).
- Διερευνήσουν τους κινδύνους που απειλούν το δάσος και κατά συνέπεια τη βιοποικιλότητα.
- Αναπτύξουν τεχνικές καταγραφής, παρατήρησης της χλωρίδας μιας περιοχής.
- Ευαισθητοποιηθούν ως προς την ανάγκη διατήρησης και προστασίας του δασικού οικοσυστήματος.
- Επιχειρηματολογήσουν για την προσφορά του δάσους στη ζωή των ανθρώπων.
- Διαμορφώσουν θετικές στάσεις για την προστασία και τη διατήρηση των δασών.
- Προτείνουν μέτρα για την προστασία και διατήρηση του δασικού οικοσυστήματος.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00-09:30: Άφιξη – διάλειμμα για φαγητό

Ενημερώνονται για θέματα ασφαλείας και για τους κανόνες που διέπουν το πρόγραμμα.

09:30-10:00:

Οι μαθητές/μαθήτριες εισάγονται στην έννοια των οικοσυστημάτων και ειδικότερα στην έννοια του δασικού οικοσυστήματος, ώστε να προετοιμαστούν για την επιτόπια μελέτη. Μέσα από παιχνίδια αντιλαμβάνονται την έννοια του οικοσυστήματος, των βιοτικών και αβιοτικών παραγόντων, τις διαφορές του δασικού από τα άλλα οικοσυστήματα και επιχειρηματολογούν για την προσφορά του δάσους στη ζωή μας.

10:00-11:15: Μετάβαση στο πεδίο.

A) Οι μαθητές/μαθήτριες χωρισμένοι σε ομάδες πρέπει να βρουν και να μαζέψουν τους θησαυρούς του δάσους, για να μπορέσουν να αντιληφθούν από τι αποτελείται ένα δασικό οικοσύστημα, δίνοντας έμφαση στα βιοτικά και αβιοτικά στοιχεία και την αλληλεπίδραση μεταξύ τους.

B) Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε ομάδες και επιλέγουν μία περιοχή του δάσους από την οποία θέλουν να ξεκινήσουν την εργασία τους. Η κάθε ομάδα οριοθετεί την περιοχή και καταγράφουν τα δέντρα, τους θάμνους και τις πόες που μπορούν να εντοπίσουν, αλλά και την αλληλεπίδραση μεταξύ τους.

B1) Έπειτα, οι ομάδες επιλέγουν μια περιοχή του δάσους στην οποία καταγράφουν τη φυτοκάλυψη της περιοχής. Με την ολοκλήρωση της καταγραφής σε συνδυασμό με τους φυσικούς παράγοντες (υγρασία, θερμοκρασία του εδάφους, κλπ.) συζητούν τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στους βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες.

11:15-11:30: Διάλειμμα.

11:30-12:50:

Γ) Οι μαθητές/μαθήτριες στις ομάδες τους επιλέγουν διάφορους φυτικούς οργανισμούς που εντόπισαν στο πεδίο. Με τη βοήθεια σχετικού εξοπλισμού, οι ομάδες προσπαθούν να εντοπίσουν ασπόνδυλους οργανισμούς τόσο πάνω στο φυτό όσο και μέσα στο χώμα γύρω από αυτό.

Δ) Επιλογή ενός φυτού και καταγραφή των μορφολογικών και οικολογικών χαρακτηριστικών (ύψος, σχήμα φύλλων και είδος καρπού) και με ποια είδη συμβιώνει (ίχνη, ιστός, δαγκωμένα φύλλα, κλπ.).

Ε) Στη συνέχεια, οι μαθητές/μαθήτριες χωρισμένοι στις ομάδες τους εντοπίζουν στοιχεία που αποτελούν κίνδυνο για το δάσος. Συζητούν, αναλύουν και επιχειρηματολογούν για τα δασικά περιβαλλοντικά ζητήματα που εντοπίζουν στο δάσος της Πάφου με σκοπό να επαναφέρουν την ισορροπία στο δασικό οικοσύστημα.

Στ) Οι μαθητές/μαθήτριες με την ομάδα τους, δημιουργούν μία αφίσα προτείνοντας μέτρα για την προστασία και διατήρηση της πανίδας και χλωρίδας της περιοχής.

12:50-13:00: Ανατροφοδότηση και επιστροφή στο σχολείο τους.

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το απογευματινό πρόγραμμα (9:00-16:00) για ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος, οι μαθητές/μαθήτριες επιστρέφουν στο Κέντρο και συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες όπως:

13:00-14:00: Μεσημεριανό διάλειμμα για φαγητό. Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό ή μπορούν να κάνουν σχετικές διευθετήσεις σε συνεννόηση με το προσωπικό του Κέντρου για να γευματίσουν σε εστιατόριο του χωριού.

14:00-16:00:

Α) Παιχνίδι οικοσυστήματος (δημιουργία ενός ολοκληρωμένου, ανθεκτικού και λειτουργικού οικοσυστήματος).

Β) Χρονολόγηση δέντρου (μέτρηση ετήσιων δακτυλίων/υποθέσεις για την ανάπτυξη του/θερμοκρασία/κίνδυνοι).

Γ) «Επιβιώστε όπως τα ζώα» (παιχνίδι για κινδύνους που απειλούν τα ζώα, διατροφή, επιβίωση).

Δ) «Τραγωδία των κοινών» (παιχνίδι για διαχείριση των φυσικών/δασικών πόρων).

Ε) Πείραμα για τη διάβρωση του εδάφους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες να:

- Έχουν μαζί τους ένα μικρό τετράδιο τσέπης.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα και χρωματιστά.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και να είναι κατάλληλα ντυμένοι με βάση το κλίμα και τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά στην περιοχή.